

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szállási Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A bukaresti gyorsvonat katasztrófája az aradi pályaudvaron

A váradi utasok megmenekülése — Egy halott, öt súlyos sebesült

Ma a kora reggeli órákban az ijesztő hír terjedt el Váradon, hogy a bukarest—budapesti gyorsvonat az aradi állomáson összeütközött és az összeütközésnek számos halott és sebesült áldozata van. A hír érthetően nagy izgalmakat keltett. Aradon korán reggel nagy tömegek indultak a pályaudvar felé, mert gyorsan híre kelt, hogy az összeütközés ott történt. Szerencsére az első hírek tulzottak voltak, bár a szerencsétlenségnek

egy halott, három súlyos és két könnyű sebesült áldozata van.

Dél előtt kilenc óra tájban jöttek Váradra a katasztrófa pozitív hírei. A vonaton több váradi utas is utazott. Kétségbeesett hozzátartozók érdeklődtek a szerencsétlenség részletei felől. Aradi tudósítónktól nyert értesülés szerint az áldozatok közt egyetlen váradi utas sincs.

A katasztrófa reggel félhét órakor történt. A gyorsvonat Bukarest felől ebben az időben futott be az aradi állomásra és 70 kilométeres sebességgel robogó gyorsvonat teljes erővel beleszaladt egy tolatómozdonyba. Az összeütközést nagy robaj kísérte, a gyorsvonat utasai közt óriási pánik keletkezett és többen rémülten ugráltak le a még robogó gyorsvonatról.

Közvetlenül a podgyáskocsi után egy elsőosztályú vaggon első fülkéjében öt utas foglalt helyet. Köztük Gelberg Jenő nagyváradi kereskedő és dr. Munk Béla volt váradi orvos és Asztalos Sándor békéscsabai építésmérnök, aki ittélő hozzátartozói látogatásáról utazott haza. Az összeütközés pillanatában

ennek a kocsinak az utasai sérültek meg legsúlyosabban.

Asztalos Sándor mérnököt, aki a legsúlyosabb sérüléseket szenvedte Gelberg Jenő

az ölében vitte le a vonatról, de mire a pályaudvar perronjára ért vele, a szerencsétlen ember kiszenvedett.

Súlyosan megsebesültek még a vonatvezető, akiknek

életbenmaradásához kevés a remény,

egy kalauz és egy forgalmi tiszt, aki látva a közeledő szerencsétlenséget, felugrott a robogó vonatra, hogy segítségére legyen a mozdonyvezetőnek, de oly szerencsétlenül ugrott, hogy

az ütközők közé került, amelyek teljesen összeronsolták a lábát.

A sebesülteket első segélyben dr. Munk Béla volt nagyváradi orvos részesítette.

A karambolt nem lehetett elhárítani, mert a gyorsvonat Westinghouse-féke közvetlenül a beérkezés előtt elromlott, a mozdonyvezető a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudta a vonatot lefékezni és az teljes menetsebességgel robogott át a pályaudvaron és jóval az állomás épületén túl rohant bele az ott veszteglő tolató mozdonyba. A pályaudvaron szolgálatot teljesítő személyzet

dermedten nézte a robogó gyorsvonatot, s nyomban észrevették, hogy a vonatot szerencsétlenség éri.

Azonnal értesítették az aradi mentőket, akik nagy készséggel jelentek meg a szerencsétlenség színhelyén. A sebesült utasokat leszedték a vonatról, bekötözték őket és a súlyosan sérülteket beszállították a kórházba.

A gyorsvonat nagy késéssel folytatta útját Budapest felé.

A gyorsvonat utasai közt számos váradi is volt, akik szerencsésen megmenekültek és a délelőtti személyvonattal már meg is érkeztek Váradra. Balogh János kereskedő, az Egyetértés sportklub népszerű elnöke, aki ezzel a vonattal utazott, így adja elő a szerencsétlenség részleteit:

— Bukarestben a gyorsvonat utolsó kocsiában ültem. Ez a kocsi Ploestiben, ahol mozdonycsere van, a vonat élére került. Szerencsére Tövisen újból mozdonyt cserélnek és kocsink ismét az utolsó lett.

— Vonatunk teljes sebességgel futott be az aradi pályaudvarra és beleszaladt a Magyarországra induló vonat mozdonyába. Az összeütközés pillana-

tában még az utolsó kocsiiban is heves lökést éreztünk, a hálóban levő podgyások lezuhantak. Menekülésről szó sem lehetett,

Ma döntenek Bukarestben az elbocsájtott váradi bírák ügyében

Az állásukból meglepetés-szerűen és a jogszokással merőben ellenkező módon felmentett bírák ügyében a bukaresti legfelsőbb semmitőszék ma

mert a kupé aittaját teljesen elállták a kiszállásra készülő utasok. Jóval az állomás épületén túl állott meg a vonat. Leugráltunk a kocsikból. Borzalmas kép. A vonat podgyáskocsija teljesen rászaladt a mozdonyra. Izgalmas kiáltásoktól hangos az egész pályaudvar. Mi, váradi utasok, a katasztrófa izgalmai közben szálltunk át a motorosra és folytattuk utunkat Várad felé.

hozza meg végérvényes döntését. A nagyváradi bírák bizakodva tekintenek a legfelsőbb román bíróság határozata elé.

Mi tette tönkre a Bihorult Mateescu adminisztrációja — Mit mond Campeanu dr. vagyongazdálkodó

Az Estilap több ízben megemlékezett már arról a botrányról, amely a Bihorul erdőki-termelő rt. fizetési képzetlensége körül felburjánzott. Mint ismeretes, vagyongazdálkodó Campeanu János dr. szalontai közjegyzőt rendelték ki a Bihorulhoz és vagyongazdálkodó díjul negyedmilió lejt állapított meg az ítélőtábla. Mateescu György, a Bihorul főrendszármánya és igazgatója a Sentinelában nyílt levelet tett közzé, amelyben az ítélőtábla elnökének figyelmét felhívja arra, hogy vigyázzon jobban, hogyan ítélkeznek az alárendelt bírák, mert az a tény, hogy Campeanu dr.-nak negyedmiliós vagyongazdálkodó díjat állapítottak meg, romlásba vitt egy román vállalatot: a Bihorult.

Erre a nyílt levélre, amely a bíróság tekintélyének megsértése, Campianu János dr. ma a következőképpen válaszol:

— A Bihorul r.-t. román társulatnak nevezi magát. Nem értem ezt a megkülönböztetést. Romániában minden társulat román. Tény, hogy a Bihorul Török Gyula, Marosi József és Vámos Jakab teremítették meg Zichy Ödön gróf révi és sonkolyosi birtokán.

— Nem akarok most arra kitérni, hogyan vette meg Mateescu úr ezt a birtokot és az Mateescu a Bihorul részvénysem fontos, hogyan szerezte meg többségét az alapítótól 50.000 leies neveltséges áron. Fontos azonban az, hogy 1923 június

17-én Mateescu úr igazgatóságával együtt kezelésbe vett egy olyan vagyont, amely

33 és fél millió lejt ért.

Mateescu úr két és fél hónapig gazdálkodása elég volt ahhoz, hogy

a Bihorul vagyona ne érjen többet 9.900.000 lejnél.

Mateescu úr 1923 szeptember 15-én a törvénytörvények előtt tett esküjével azt akarta bizonyítani, hogy a társulat vagyona 9.900.000 lejt ér.

Ezután vagyongazdálkodó ki-nevezésének történetét ismereteli Campianu, majd éles szavakkal megbélyegzi Mateescuékra azt az eljárását, amelylyel az ítélőtábla döntését tiszteltlen módon kritizálták.

— Ez az eljárás — mondja Campianu dr. — egészen rossz-hiszemű és ezzel

a Bihorul többet ártott a közmorálnak, és a román közéletnek, mint amennyit 50 év alatt használni tudna gazdasági téren.

— Kidomborítani azt, hogy a Bihorul r.-t. vagyona 800.000 lej, rendkívüli tudatlanságra vall, mert hiszen minden ország törvénye szerint egy részvénytársulat alapítójaként a mérleg „passzívum” rovatában szerepel. Ez az alapító aktív vagyon a részvényesek számára, de nem egy Bihorul módjára igazgatott társulatnál, amelynél

a munkásokat hónapok óta

nem fizetik és ezért 180.000 lejes végrehajtás van vezetve ellene.

Dr. Triff Titusz annak közlésére kért bennünket, hogy ő semmiféle nexusban nem állt a Bihorul-lal. Ő a bukaresti Creditul Extern képviselőjében pert indított a Bihorul ellen egy 90.000 lejes tartozásért és ezt a törvényszék jogerősen meg is ítélte.

Dorian Terrasse

9 órákor és

Dorianfilmszínház

5 és 7 órákor

Kedd

Három árva

Egy kis család tragédiája

Gyulay Pál

híres magyar író legnagyobb alkotása filmen

A főszerepekben:

Jackó Cia
Szécsi Ferkó

gyermekművészek

HIREK

Mai zürichi nyitás

BERLIN	12650
NEWYORK	53050
LONDON	236750
PARIS	2825 —
PRAGA	158550
BUDAPEST	0006950
BUKAREST	280 —
VARSO	10250
BÉCS	7462
MILANO	2322 —
AMSTERDAM	20350
BELGRAD	725 —

Nagyváradi árfolyamok

MAGYAR KORONA	410 —
CSEH KORONA	576 —
FRANCIA FRANK	1060 —
SVAJCI FRANK	3635
DOLLAR	190 —
OSZTRAK KORONA	370 —
ANGOL FONT	865 —
LIRA	852 —

Huszonöt év után először jelölnek négereket amerikai képviselőknek

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból táviratozzák: A választási küzdelemben nagy erő feszítések folynak a demokraták és a republikánusok közt, hogy a néger szavazatát, akik a választók jelentős részét képezik, megnyerjék. A republikánusok egyik választókerületben kongresszusi képviselőnek néget jelöltek. Valószínűleg több néget is bevélasztanak az alsóházba, ahol huszonöt évvel ezelőtt ült utoljára néger képviselő.

Nagy meglepetést keltett Coolidge elnöknek a chicagói néger vezéréhez intézett levele, amelyben örömet fejez ki,

hogy a néger egyre jelentősebb pozíciót foglalnak el a gazdasági életben.

Kiváncosnak tartaná, ha a néger politikai téren is megfelelő tevékenységet fejtenék ki.

Jeruzsálemi ajándék Ferdinánd királynak

Bukarestből jelenti a Rador: Ferdinánd király kedden audiencián fogadja Szinajában Germanov jeruzsálemi metropolitát, aki egy szent fából készült feszületet ad át az uralkodónak.

* Krausz Simon új pozícióban. Budapestről táviratozzák: Az Angol Magyar Bank elnökevé Krausz Simont, az ismert bankvezért választották meg.

* Ügyvédi vizsgák Váradon. Mától fogva három napon át ügyvédi vizsgák lesznek a váradai vizsgálóbizottság előtt. A következő jelöltek kerülnek sorra: Jeremiás Jenő dr, Borbély Lajos dr, Tarziu Jenő dr, Ghita Kornél dr, Marta József dr, Nistor Virgil dr, Raciú Aurél dr, Rosenthal Ferenc dr, Kovács Árpád dr, Polgár András dr, Dobos István dr, Costa György dr, Teciu Kornél dr, Gyulay János dr, Capra Romulus dr, László Lipót dr, Petry Gyula dr és Solyom-Fekete István dr.

* Razzia a piaci tolvajok között. A bünygyi osztály Fodor Béla detektív főfelügyelő vezetésével, meglepetésszerűen razzia rendezett tegnap délelőtt a vásári tolvajok között. A razzia teljes eredménnyel járt és ennek során tizenhat ismert vásári tolvaj és zsebmetsző került horogra.

* Halálozás. Városunk régi kiváló tekintélyes polgárát és kiterjedt családját Weisz Károlyt súlyos csapás érte: felesége, szül. Juszt Regina életének 76-ik és boldog házasságának 55-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A jótékonyságáról híres matróna családja iránt osztatlan részvét nyilvánul meg az egész városban.

x Kegyelet a Sas alatt.

Weisz Károly mint férje, valamint alulírott családja tudatják, a legjobb feleség, odaadó anya, nagynya és dédnagynya

Weisz Károlyné

szül. Juszt Regina életének 76-ik és boldog házasságának 55-ik évében történt elhunytát. Temetése folyó hó 18-ikán illetve szerdán délután 4 órákor Ör-u. 1 szám alól az izraelita szertartás szerint a Rulikovszky-temetőben fog megtartatni.

Gyermekel:

Rózi férj. Krausz Kálmáné Anna öz. Szalai Imréné Irén férj Reich Edéné Ilonka férj. Matzner Zsigmondné Erzsike férj. Dr Fischer Imréné Jenő, Sándor fiai

Számos unoka és dédunoka Minden külön értesítés helyett Oradea-Mare 1924 szept. hó

* A munkásszínház hangversenye 28-án d. e. fél 11 órai kezdettel lesz megtartva a kath. kör helyiségében. Baranyai Jolán Ady, Emőd, Endrődy dalokat fog előadni. Azonkívül Lakmé áriáiból és népszerű olasz operákból. Zongorán dr Silbermann Jenő fogja kísélni, aki a dalokat csoportonként fogja magyarázatokkal kísélni. A dalok szövegét Huzella Irén fogja elszavalni, hogy a szöveg megértése a zenei megértést megkönnyítse. Jegyeket a kőművesotthonban és a „Dácia” kávéházban Beck Samunál este 6—7 óráig lehet váltani.

* Az Orsolyák növendékei vasárnap 9 órákor jönnek Veni Sanctéra. 22-én, reggel 8 órákor megkezdődnek az előadások. A javító vizsgálatok sorrendje: 18-án polgári, 19-én polgári abszolváló, 20-án tanítónőképző.

x A Dorian-Terrasseon ma, kedden látható Gyulay Pál híres magyar író egyik legnagyobb alkotása filmre átdolgozva a „Három árva”. Egy kis család tragédiája játszódik le a kiváló filmen, melynek főszerepeit a legnagyobb magyar gyermekművészek a 6 éves Jackó Cia és Szécsi Ferkó, valamint Muzsnyay Bella és Vándory Gusztáv alakítanak. Az előadások a Dorian Terrasseon 9, a Dorian-filmszínházban 5 és 7 órákor kezdődnek.

x Kidd, a kalózkapitány hatalmas kalandor-filmben Eddie Polo az amerikaiak legnagyobb szerűbb, legvakmerőbb moziszínésze minden artistát megszégyenítő produkcióival ejti bámulatba nézőit. A darab izgató témája az érdeklődést a legmagasabb fokra csigázza fel. Kedden és szerdán látható még az első rész úgy az Apollóban, mint az Atlantiban, csütörtöktől kezdve a II. rész indul meg.

* Welch Margetson londoni oxford ingek méret szerint egyedül Hollósnál készülnek.

x Kabátszövetek, Peleucheok és belésárak nagy választékban, meglepő olcsón Rimanóczy-u. 9.

x Feledi Sándor ingatlan értékesítő irodája (volt Szaniszló Brătianu-utca) 1. szám. Közvetít házat, szőlőt, földbirtokot.

* Angol Tress és Habig kalapok a Regele Ferdinánd uton kizárólag Hollósnál.

x Vászon és batisztchiffon különlegességek, olcsóbban, mint bárhol Frankl Róza üzletében, Rimanóczy-u. 9.

x Divatos costum, ruha, alj és kabát szövetek érkeztek és a legolcsóbban beszerezhetők Schlésinger és Jung cégnél Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 1.

Legolcsóbban vásárolhat harisnyát, kezlyűt, jumper pamutot és mindennemű rövid áru cikket Abrahámnál, Rimanóczy-utca 4.

x Ingzephyrek, nyersselymek, asztalneműek, barchettek legolcsóbban Rimanóczy-u. 9.

Atlantic mozgó

9 1/4 órákor

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Még ma és holnap
Kedden és szerdán

Kidd, a kalózkapitány

I. része

A leghatalmasabb kalandorfilm
A főszerepben: A legbravuro-
sabb, legvakmerőbb moziszínész

Eddie Polo

Csütörtöktől indul a második rész
Rendes helyárak.

* Atmeneti kabátkülönlegességek nagy választékban Hollósnál.

* Váradiai kirándulása a Meziádi cseppkőbarlangba. Az N. S. E. e hó 20 és 21-én rendezi szezonzáró kirándulását a Meziádi barlanghoz. Az egész ország a legnagyobb és legcsodálatosabb barlangja ez. Cseppkövei, híres denevér termei különbek az Aggteleki barlangnál is. Előcsarnoka méreteiben is óriási. A barlang maga öt emeletből áll, olyan impozáns nagy, hogy valósággal lenyűgözi az embert. — Czárán Gyula szerint 6—7 óra kell a bejárásához, a népmonda szerint még senki sem érte a végét, állítólag összekötetésben van a Zichy-barlanggal. Indulás szombat hajnali 2 órakor a belényesi vonattal Belényes—Sonkolyos állomásig. Onnan iparvasúttal és gyalog a barlangig, a barlangtól másnap gyalog a Jádvolgybe, onnan iparvasúttal le a fővonalig ése ste 11 óra után a kolozsvári személyvonattal itthon lesznek. Jelentkezni csütörtök délig Tátray Gusztáv üzletében lehet.

Idegenforgalom Nagyváradon

Ma a következők érkeztek Nagyváradra:

Park szállóba: Radványi Jenő gyárigazgató Budapest.

Rimanóczy szállóba: gróf Zichy, Rafael földbirtokos, Budapest.

Metropol szállóba: Weiner Miksáné háztartás Budapest.

Palace szállóba: Gergely Mihály tisztviselő Győr, Resch Márta háztartás Bécs, Resch Johanna háztartás Bécs, Aesh Tamás igazgató Bécs.

CIPŐKONKURRENCIA
A VÁRADI KORZÓN

EGY NAGYSÁGOS ASSZONY NAPLÓJÁBÓL

oooo

A várad korzón, amerre sétál az ember, mindenütt feltűnő színes cipőket látni. Elvégre én is egy divathölgy vagyok, megengedhetem magamnak ezt a legújabb divatorületet. Elhatároztam, hogy olyan színű cipőt csináltatok, amilyen senkinek sincs. Elhivattam tehát a suszteremet és csináltattam egy ultramarinkék kivágott cipőt a török félhóddal és a csillagokkal. Mindenki meg fog pukkadni.

Uj cipőmmel kirukoltam a Park-szálloda előtti korzóra, de sajnos, egyáltalán nem keltettem feltűnést. Igen sok hölgy lábán láttam ultramarinkék színű cipőt. Volt egy, aki az Egyesült Államok valamennyi csillagát ráfestette a cipőjére. Ezzel én nem bírok konkurrálni. Valami mást, egészen újat kell kitalálni.

Rájöttem, hogy csak egy úgynevezett szandál-cipővel fogok sikert elérni. Suszteremmel tehát nagy konferenciát tartottam, amelyen elhatároztuk, hogy olyan cipőt csinál nekem, a melynek a felső része csupán egy parányi kapliból és egy csekélyke kéregből fog állni. Hadd lássák oldalról a talpam.

Ezzel is megbuktam. Kivitem ma a korzóra új szandál-cipőmet, hát szembe jön velem a Klári egy egészen újfajta szandálban. Ennek egyáltalán nem volt felső része, a talpa és a sarka ugy volt alul ráakasztva a harisnyára. Ilyet szeretnék, de hiába mégse utánozhatom. Valami egészen újat kell kitalálni.

Megvan! Üveg-cipőt csináltatok. Molnár Ferenc ugyanis darabot ír róla, nemcsak bizonyosan divatos lesz. Én meg előzőm. Suszterem mértéket vett és felkérkedett Szemere autójára s kiment Feketeerdőre az üveg-hutába.

Remekbe készült az üveg-cipő. Nagyszerűen lehet rajta átlátni, mintha meztelen lennék. Örömmel mentem ki benne az utcára, hát Uramisten, szembe jön velem a Kató egy egészen különös cipőben. Nézem, nézem.

— Te, milyen cipőd van? — kérdelem rosszat sejtve.

— Röntgen-cipő.

— És micsoda benne az a sötét valami?

— Azok a lábsontjaim kérlek. Nagyszerű mi? En találtam ki. Zokogva mentem haza.

Egy álmatlan éjszaka után kitaláltam valami ragyogót. Felutaztam Pestre és ott a legkiválóbb festővel csináltattam magamnak cipőt. Egy gyönyörű aktot festetek a cipőmre. Ez csak fel fog tűnni!

Uj cipőmmel megjelentem a korzón. Hát szembe jön velem az a bissig Böske.

— Szervusz.

— Szervusz, drágám.

— Mi az új cipőd van? Mutasd.

— Nagyszerű. Ki csinálta?

— Belédőfem a kést.

— Rípl-Rónai.

— Erre megmutatta az ő cipőjét.

— Ez egy ócskaság, csak délelőtt szoktam felvenni, míg kimegyek a tenniszre, vagy a kertbe a gyerekek közé.

— Ki festette?

— Leonardo da Vinci. Öreg békebeli dolog.

Ugy locsoltak fel az Angol-Osztrák előtt.

Két napig ágyban feküdtem és folyton törtem a fejem. Végre most rájöttem, mit kell tennem. Hívattam a susztert és feladtam neki a rendelést.

— Csináljon nekem egy fekete box-cipőt.

— Milyet kérem? — csodálkozott.

— Fekete fél box-cipőt. Egyszerű füzőset.

Fejcsóválva eltávozott.

Uj cipőmmel kivonultam a korzóra. Nagy szenzációt keltettem. Az asszonyok amikor megláttak, sárgulni kezdtek a festék alatt. Erzsi hozzám lépett és könnyes szemekkel gratulált.

— Hiába — mondta szomorúan — raffinált ötleteid csak neked vannak. Ez egyikünknek se jutott volna az eszébe.

Ha Váradnak is volna képviselője...

Megnyílt a bácskai magyar gimnázium

Nem mintha sokat biznánk abban, hogy Nagyvárad parlamenti képviselője, — ha tudnivalik volna ilyen ennek a nem éppen jelentéktelen városnak — csakugyan lenne valamit az itt élő magyarság érdekében, de hát jól esik azt hinni, hogy mégis csak hasznát vehetnének hébe-hóba. Öklömnyi betűkkel adja hírül egyik jugoszláviai lap társunk, hogy Korosec szerb kultuszminiszter távirati uton elrendelte a zombori magyar gimnázium azonnali megnyitását. Ezt a középiskolát az előző szerb kormány olyanfajta indokok alapján záratta be, mint a nagyváradi premontrai gimnáziumot a Bratianu kormány. A jugoszlávok Anghelescuja a szabadkai népoktatási felügyelő javaslatára fosztotta meg működési jogától a zombori gimnáziumot. Egy év telt el azóta, mignem új kormány és új politikai éra jutott Belgrádban uralomra. A tényleges demokrácia haladó szellemű politikusai kerültek nyeregbe s ezeknek első ténykedésük volt a nemzetiségekkel való kibékülés és számukra a messzemenő szabadságjogok biztosítása. Így kapta vissza működési jogát a jugoszláviai Magyar Párt és így kezdik respektálni a magyarság óhajait. Ez

óhajok közt nem utolsó volt néhány bezárt magyar középiskolának a megnyitása. No és ez az, ahol várad vonatkozásba kerül az a mozgalom, amely a híres bácskai magyar gimnáziumba ismét beviszi az életet. Mert tudni kell, hogy ennek a mozgalomnak Bosznikics Szabo szerb-bonyevác nemzetgyűlési képviselő, a zombori mandátum birtokosa állt az élére. Ő vezette deputációt a kultuszminiszter elé, s ő járt el a döntés kiürítésében. És nem eredménytelenül. Bebizonyította, hogy az intézet ellen emelt kifogásokat méltányolta a gimnázium vezetősége, s ugy a személyi mint a tanügyi kérdésekben a kormány intencióinak megfelelően járt el az újabb megnyitás érdekében. És most szeptember van, a bácskai magyar diákok pedig megkezdtek a beiratkozást a zombori gimnáziumba.

Vajjon, ha Nagyváradnak volna képviselője, megtette volna azt, hogy a premontrai gimnázium megnyitása érdekében hathatósan szót emeljen? Pedig hány előkelő várad román politikus diákkora folyt le annak a tanintézetnek falai között, amely oly némán várja most a bizonytalan jövőt.

Az amerikai kölcsön meglepő feltételei

A gazdag Románia megbízhatatlan kormánya

— Bukaresti tudósítók távirata —

Az Adeverul értesülése szerint legközelebb igen érdekes dokumentum kerül ki a román sajtó alól. Könyv lesz ez, amelyben az amerikai pénzügyi vezető egyéniségek meg fogják magyarázni, hogy milyen feltételek mellett hajlandók kölcsönt nyújtani Romániának. Az ellenzék a legközelebbi ülésükön alapos vizsgálat tárgyává fogja tenni az angolból románra fordított könyvet. Az Adeverul már részleteket is közöl a készülő könyvből. Legszenzációsabb részlete a következő:

— Az amerikai pénzügyi hajlandó, — sőt akar is — Romániában nagyobb tőkebefektetéseket eszközölni. És pedig nem gyarmati feltételek mellett (amint Bukarestben gondolják), hanem a legkülönösebb európai kondíciókkal. Azaz, hogy csak egy feltétel van: az, hogy Romániában valóban alkotmányos rezsim legyen. Csakis olyan reprezen-

tativ kormánynak adjuk kölcsön a pénzünket, amely kormány kifejezésre juttatja a romániai politikai élet normalisra való fordulását és azt, hogy valamennyi alkotmányos tényező közt a megértés, rend és törvényesség alapján nor-

mális viszony áll fenn. Azért akarjuk ezt, mert hiszen nem helyezhetünk ki tőkét olyan országba, ahol a törvényt és rendet sohasem respektálják, ahol az erőszakos kormányzatok oly végzetesek szoktak lenni, ahol tehát a ki-helyezés nincs biztonságban.

— Az amerikai tőke oly sokat károsodott a törvényt semmibe sem vevő egyes országokban, amelyeket különböző zűrzavarok megviseltek, hogy nem akar újabb szomorú tapasztalatokat szerezni, amelyek különben biztosan előállnának, ha az egyébként nagyon gazdag Romániának, de egyben mai törvényen kívüli kormányának adnók kölcsön pénzünket.

Bucsu a foghuzástól

Várad fogorvosok figyelmébe

Messziről, a tengerentúlról jön a hír: Kanadában Harald Box dr. torontói fogorvos olyan gyógymódot talált föl, amellyel a gennyes foggyökérgyulladásokat teljesen meg lehet gyógyítani és a megtámadott gyökereket tökéletesen regenerálni tudja. Az egészségügyi miniszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy Box találmányát kipróbálták és az orvostudománynak egyik legszenzációsabb vívmánya.

Ha a kanadai távirat igazat mond, akkor őszinte örömmel kell fűcsúznunk attól a gyermekkorunk óta rettegett eseménytől, amely foghuzás néven kesariti el valamennyiünk életét.

Bucsut lehet mondani a falu szélén tanuló Kovács rettegett markának, amely elszántan megragadva a vasat, „fájdalom nélkül” úgy rántotta ki a falusi nép korhadt fogát, hogy kinek-kinek módjában állott fényes nappal asztronómiai tanulmányokat végezni. Bucsu is lehet a fogorvosok párnázott ajtó mögött leeresztett félelemtől a rémképnek látszó öblös szék, amelyre a deslikvens úgy kapaszkodott, mintha sohasem akarna tőle megválni. Ha Box messze találmánya igaz, akkor nem fogunk többé dagadt ábrázattal, a fájdalomtól és ijedségtől megáporodva, irigységtől dühös pillantást vetni minden olyan emberre, akinek nem táj a foga, nem faggatjuk a fogorvost, hogy a foghuzás fájdalommentes mestersége milyen új sikereket mutathat föl, az orvosi városzoba betegeitől nem követelünk tisztes részvétet és a nagy műret után nem mosolygunk kajánul azokra, akik majd csak később esnek túl a rettegett processzuson.

A foghuzás csak a múlt borús emlékei közé tartozik majd, amelyre úgy gondolunk vissza, mint a rossz álmra.

Katasztrófa fenyegeti a pesti Bazilikát

Vízúcsák a szentélyben — Megrepedezik a márvány — Budapestnek nincs pénze a Bazilikára

Aki mostanában Pestre kerül, s elmegy a hatalmas Bazilika előtt, csak annyit lát, hogy az épület apsisán tizenkét apostol helyett négy emelkedik már csak a levegőbe. Nyolc apostol helye üresen áll. Ez az, ami kívülről látszik. Ha azonban belép a Bazilika hajójába, hirtelen olyan dohos levegő vágja meg, mely már elviselhetetlen. Amint tovább megy, faltörmelékeket talál. Ha pedig éppen szól az orgona, kellemetlen sípló hang-

kat hall, amelyek nem a pesti Bazilikában, hanem kis falusi templomokban is rosszul hatnak. Lépésről-lépésre rettentő pusztulási folyamat tárol a szemek elé, amely mindent megtámadott már a fenséges épületben. A Bazilika épsége, művészeti épülete és felszerelése veszedelemben forog.

Amikor tavasszal a hideg engedett és kisütött a nap, akkor kezdett ijesztő látványt nyújtani a Bazilika. A hatalmas már-

ványtömbök, amelyek egész télen át magukba szívták a hideget, izzadni kezdtek. Valóságos patakokban folyt a víz a falakról, oxidálta az ezüst és bronz kegytárgyakat s az oltárterítőt megrothasztották a szennyes víztölcsék, amelyek az oltárokon állanak! Az egész templomot elárasztja most is ennek a bomlási folyamatnak átható, dohos szaga. A különböző fából készült kegytárgyak, faszobrok és díszek olyan mennyiségben hullnak le a falról, hogy a sekrestyés alig tudja összeszedni. Ugyanigy hullik a menyezet olajfestésű fala is a szentély szőnyegére. Az újonnan restaurált orgona sípjait penészes szőrzet vonta be, melyet úgy kell lekefélni róla. A sípok meglazultak, füttyülnek, kellemetlen mellékhangokat adnak.

Az ezüst és bronz tárgyakat pedig egyszerűen nem lehet megkülönböztetni egymástól. A Bazilika műmárványfalai repedezni

kezdenek és elvesztik ragyogásukat, mint ahogy megvakulnak a tükrök. A szentély menyezete szánalmas állapotban van s az egyházi funkciókat végző papokra hullik a máladozó fal. Ez a romlási processzus ugyanis annak a következménye, hogy Budapest egyhatodára szállította le azt a tüzelőmenyiséget, melyre okvetlenül szükség van, hogy a Bazilika éppen fennmaradjon. Néhány évvel ezelőtt elhatározták, hogy csak kilencven métermázsza tüzelőanyagot adnak, holott eredetileg és törvényesen évi 650 métermázsza kokszot tartozik szállítani a magyar főváros a Bazilika fűtésére. És ez a kilencvenmázsza sem koksz, hanem rossz magyar szén és fa. Ez a mennyiség nem tudja átfűteni a templom hajóját, melyben állandóan 10 fok melegnek kellene lenni, hogy a márványtömbök ki ne hűljenek s így tavasszal ez a folyamat be ne álljon.

vezetőség első megtorlása az volt, hogy Barthát nem állította be a vasárnapi csapatba s a Törekvés körében azt hangoztatták, hogy elmaradása nem okozott semmi hiányt, mert Székely a melléje osztott tartalékkal, a kis Majorral egészen jól féken tartotta a szallontai támadásokat. Bartha viszont azt állítja, hogy a csapatból azért maradt ki, mert ő kategorice kijelentette, hogy nem fog addig játszani a Törekvés csapatában, amíg elégtételt nem kap. Hogy ezt a sportszerűtlen helyzetet melyik fél idézte elő, hogy kinek róható fel, hogy a nagyváradi sport egyik büszkesége, a nemzetközi viszonylatban is már ismert Bartha, nem sportol, azt nem kutatjuk, de annyit meg kell állapítanunk, hogy Bartha nem a szeszélyes, primadonnáskodó, követelődző footballisták sorából való és csapatjához ennek sikereihez mindig ritka lelkeséggel kapcsolta magát oda. Avagy talán a nagy sikerek, a nemzeti sapka változtattak volna régi szerénységén? ...

Ma tényleg úgy áll, hogy Bartha nem akar játszani többé a Törekvésben s így vasárnap sem fog részt venni a Törekvésnek a NAC elleni mérkőzésén. Hogy hol fog a jövőben sportolni, arról még nem nyilatkozott. Egyelőre katonai szolgálatra készül, október 1-jén három hónapra bevonul.

Öreg footballisták lehetetlennek tartják, hogy Bartha szavának álljon és vasárnap be ne szálljon a NAC ellen. Biztosra veszik, hogy szombat estig elsimul az ellentét s vasárnap délután ismét ott fogja riogatni a NAC csatárokat az ő tipikus elszántságával, fiatalos rugóknyságával és kitűnő játéktechnikájával.

A vasárnapi meccsre fogadók közt egy speciális fogadási tétel is szerepel:

— Játsszik-e Bartha vagy sem?

Azt mondják, hogy Bartha is a fogadók közt van. A nemre fogad. (p.)

○ A NAC Réven. A NAC egy kombinált labdarugó csapata a fiatal révi sportklub meg-

hívására vasárnap Révre rándult ki s ott propaganda mérkőzés keretében 5:1 arányban győzött a lelkes, de még jobbra kezdő révi labdarugókkal szemben. A meggyeszerzte népszerű NAC-ot nagy ünnepélyességgel fogadták s a révi viszonylatban rekord közönség nézte végig a meccset.

○ Mikló Béla új egyletét alakított. Mikló Béla, akit szinte lehetetlen lett volna elképzelni a Törekvés nélkül, elhagyta az egyletét, melynek felvirágoztatása körül neki van a legtöbb érdeme. Sportszeretetét és ritka agitációs képességét most egy új egylet a már megalakult Victoria működésbe hozása körül fogja érvényesíteni, amelynek elnökeül választották. Az új egylet egyelőre a football fogja kultiválni s a vársáncban treniroz. A Mikló fáradhatatlan szorgalma bizonyára hamar ki fogja emelni az ügyes nagyváradi sportfiukból álló, lelkes footballcsapatot a vársánc ismeretlenségéből.

Nyílttér

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága halottunk elhunytával temetésén és mély gyászunkban részvételükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálas köszönetet.

Rósenberg József
és gyermekei

Színház

A nagykapusi kalotaszegiek vendégjátéka. Már vasárnap és hétfőn, az első két pénztári napon olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg a vasárnap délutáni és az esti „Falurossza” előadásai iránt, amelyre csak a legforróbb színházi esték alkalmával volt eset. Premier föllépésük ezeknek az eredeti színjátszóknak vasárnap délután 4 órakor lesz a Katholikus Körben, amikor a „Falurossza” előadása keretében a nagyszerű kalotaszegi szokásokat és táncokat mutatják be a nagykapusiak gyönyörű kalotaszegi ruházatban. Parlagi igazgató áldozatot nem kímélve, hatalmas költséggel hozatja ide a nagykapusi színjátszókat, kik a délutáni előadáson is az összes szereplőkkel olyan nagyszerűen és gazdag díszítéssel játszó el a „Falurosszát”, mint este, éppen ezért a délutáni előadást is rendes helyarák mellett kell megtartani. Nagyváradi közönségének minden rétege ott lesz ugy a délutáni, mint az esti előadáson, amely mondhatni igazi kulturesemény lesz a most még szünetelő színházi évadban. Mindkét előadásra egész héten délelőtt 9 nórától 1 óráig árusítják a jegyeket a Kath. Kör pénztár helyiségében. Tanácsos lesz előre megvásárolni a jegyeket, mert az eddig megnyilvánult nagy érdeklődésből ítélve, ülőhelyeket aligha fog árusítani a pénztár az előadás napján.

SPORT

Hátvédek távoztása

Markovics a NAC-ban, Bartha a Törekvésben nem játszik

A nagyváradi footbalsportnak megvan a maga nagy szenzációja, amit annál nagyobb hévvel tárgyalnak a Rhédey-kerti fák tetejétől a kávéházi asztalokig, a műhelyektől a lányszobákig, mert a legközelebbi vasárnapon ismét szembe kerülnek a régi riválisok a NAC és Törekvés csapata. A nagy vita akörül forog, hogy most vasárnap miért nem vett részt Markovics Mócsi a NAC szatmári és Bartha Józsa a Törekvés szallontai bajnoki mérkőzésén, holott játékerőjükre ugyancsak szükség lett volna e nehéz meccseken. Nagyváradon ma igen sokan vannak, kik előtt ez a probléma mindennél előbbre való, akik előtt eltörpül a genfi Népszövetség tárgyalása, el a sok fizetésképtelenség, a növekvő drágaság, a kisebbségi kérdés, akikre egy nyugtalanító álom lidércnyomásával nehezedik a kérdés, mi lesz, ha Bartha rugásai nem mentik vasárnap a Törekvés kapuja előtti térséget az ott settenkedő labdáktól és mi fog történni, ha a népszerű Mócsi nem áll majd szembe a kiszökésre mindig kész Albíval...

A két nevezetes nagyváradi futballista vasárnapi elmaradását a következőket tudtuk meg a leghitelesebb forrásból: Markovics Mócsi Csernovicba utazott, odahívják jó munkaalkalomba, amit ő annyival is inkább el akar fogadni, mert jelenlegi munkahelyén üzemredukció van, keresete csökkent s ezt egy családos ember megérzi. Markovicsot az egyik csernoviczi football-egyesület is fölvenné amatőr tréneréül s így szeretett sportjának is hódolhatna. Markovicsnak Nagyváradról való távoztása még nem végleges s csak akkor következik be, ha olyan biztos kondícióra talál, hogy nyugodtan hagyhatja itt lakását és költözködhetik el családjával. Ez iránt még nem határozott, a klubtársához intézett levelében azt írja, hogy kedvező ígérete-

ket kapott, de fix állása, amelyre odatávoztását alapíthatná, még nincs. Valószínűnek tartjuk azonban, hogy egy olyan elsőrangú footballistát, mint Markovics, aki amellet jó fémestergályos is, a csernovicziak igyekezni fognak lekötni maguknak s így végleges távoztával nélkülözni lesz kénytelen a nagyváradi pálya közönsége az ő ha nem is acélos, de igen rutinós és nagyszerűen fejlett technikájú becsjátékát.

Bartha a Törekvés közvetlen védelmének pótolhatatlan pillére haragban van a klubja vezetőségével. A felmerült nézeteltérés egy személyeskedő vitában robbant ki s a temperamentumos Józsa olyan szavakkal vetett véget a maga részéről a vitának, aminőket a Nap király udvarában, de egy középüveltségű polgári család körében se használhatott volna... A felmerülő szülei ágon is így megsértett

Antic

butorok
szőnyegek
porcellánok
poharak

Interieur Altwien

Str. Delawrancea (R. look Zsigmond-u.) 39

Diákegyenruhák

BIRÓ LÁSZLÓNÁL

készülnek előírás szerint legújanyosabban

Str. Ciorogariu (Uri-utca) 24.

BARNA JENŐNÉ

a lapokba már jettett

OLCSÓ VÁSÁR

(a Művészáz összes helyiségeiben)

Délelőtt 10 órakor

CSÜTÖRTÖKÖN

kezdődik a Heyman-kertben

Eladásra kerülnek: kabát kelmék, tegetof fekete kosztüm és ruhaszövetek, angol szövetek. Több ezer méter cérna és pamut vásznak. Női fehérneműk. Barcheték és flanelk.

Még két vasuti szerencsétlenség

Bukarestből jelenti a Rador: A bukarest—temesvári személyvonat tegnap Mehádia állomáson hibás váltóállítás következtében összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés következtében egy mozdony és négy vasuti kocsi kisiklott. Emberéletben

nem esett kár. A forgalom hosszú ideig szünetelt.

A bukarest—galaci vonalon tegnap délelőtt két tehervonat ütközött össze. Sok áruval halmozott kocsi megrongálódott. A kár óriási. Az összeütközésnek egy halottja van.

Október 6-án lesz a váradi szüret

A hegyközség közgyűlése

A hegyközség választmánya dr. Stokker József elnöklésével vasárnap délelőtt tartotta meg szokásos szüret előtti értekezletét a városházán. Az értekezleten résztvett dr. Zigre Miklós és Réz Bertalan hegybírók kívül a nagyválasztmány minden tagja.

A hegyközség választmánya mindenekelőtt a szüretre vonatkozó javaslatot vette tárgyalás alá.

Az elnökség az idei szüret terminusát október 6-ra tűzte ki és pedig olyképpen, hogy a szabályrendelet értelmében már egy héttel előbb meg lehet kezdeni a szüretelést, ha a szőlőtulajdonos ezt a hegybírónak bejelenti. Az elnökség javaslatát a választmány nagy többséggel magáévá tette és kérte azt ilyen értelemben a közgyűlés elé terjeszteni.

Megállapította a választmány a szüreti munkások napszámát is. És pedig a szedők 25, a puttonosok 30, a borházasok 35 és végül a taposók 40 lej napszámot kapnak. Ezenkívül természetbeni ellátás jár nekik.

A hegyközség tárgyalás alá vette Sipos József és Korodi István hegyőrök fegyelmi ügyét is. Az elnökség az ügy bevizsgálásával Czibere István nyugalmazott csendőrezredest és dr. Soós István városi aljegyzőt bízta meg. A két tagból álló bizottság a kihallgatott tanúk vallomása alapján véleményes előterjesztésében dorgálást hozott javaslatba. Minthogy azonban a két hegyőr időközben lemondott, a polgármesteri hivatalnak új hegyőrök kinevezésére tett javaslatot.

Foglalkozott a választmány a Pap Imre lemondása folytán megüresedett alelnöki állás betöltésével, amelyre közfelkiáltással Jellinek Géza szőlőbirtokost jelölték. A megüresedett két választmányi tagságra pedig ugyancsak egyhangú határozattal dr. Mangra Demetert és dr. Pogány Gyulát jelölték.

A választmányi ülés után a közgyűlés teljes egészében magáévá tette a választmány határozatát.

Az első békeszózat évfordulója

Ma tíz esztendeje

Az emberiség nekrológját olvashattuk júliusban és augusztusban, minden emberi remniszcenciák, leggyászosabbját, gyilkoló visszaemlékezést azokon az évfordulókon, amelyeknek tíz évre visszavetített képe rémesebb minden egyiptomi csapásnál, visszataszítóbb a Meduszafőnél, átkozottabb Dante poklának tölcseirénél és végtetesebb mindennél, ami eddig volt a világ történelmében: ez a világháború. Olvashattuk: ma tíz éve megdőrdültek az ágyuk, ma tíz éve azt mondta Izvolskij: „c'est ma petite guerre!”, ma tíz éve... az emberiség hanyatholok rohant saját vesztébe. És a remniszcenciáknak ez örjögő, vérszagu sorozatában sehol semmi nyomát nem találtuk annak, hogy ma tíz éve akadt-e valaki azok közt, akik a szegény eszeveszett emberiség sorsán kellett volna, hogy örködjének, — mondom: akadt-e köztük valaki, aki csak leghalványabb kísérletet akarta volna tenni arra, hogy az emberiség lámpásait: a józan eszt, az emberi öntudatot, az Istenné dicsőült ember erkölcsi törvényét — amelyeket kioltott a hirtelen támadt vérvihar szele, — újra meggyújtsa?

Hallgattak akkor a pacifista táborok, a német szocialisták készséggel szavazták meg a hadihibát, hiszen a császártól kényszerítés járt érte, Párisban Hervé (akiről azt hitték, hogy háború esetén lángba borítja Franciaországot) szuperlatívuszokkal uszított Saulusból Paulussá vedlett lapjában a németek ellen... És ez a szomorú kép az egész világon... Egy, csak egy, ember volt talpon a

vidéken, a semleges Svájcban egyik gyönyörű zugában: Romain Rolland. A párisi padlásszobából a Genfi-tó partjára szakadt francia író, negyedszázados munka után akkor, „Jean Christophe” tizedik kötetének megjelenése után vette oltalmába a hirnév. De igazi szellemi és lelki nagysága ennek a csodálatosan nagy írónak akkor bizonyított ki a maga teljes pompájában, amikor 1914 szeptember 16-ikán, tehát ma tíz éve a Journal de Genève-be vezércikket írt „Au Dessus de la Mêlée” (A vérözön fölött) címen. Ebben a vezércikkben a világháború során először csendül meg az emberi lelkiismeret józan és felülmúlhatatlanul művészi hangja, az ellenséges lövészárkok felé

is, testvéri kézfogásra, az emberi szolidaritásnak fajok, nemzetek és vallások sok önimádó dalánál szárnyalóbb himnusz, amely az örök Egység felé tör, a józan ész egyszerű szavaival...

Most, a tizedik évforduló után, ideiktatjuk néhány sorát:

— Ó, hősi ifjúsága a világnak! Mily tékozló örömmel ontja vérét a szomjas földre! Ti mindnyájan, minden nemzet fia, akiket a közös eszmény tragikusan a harcba küld, fiatal ellenséges testvérek — szlávok, akik fajtatok segítségére siettek; angolok, akik a becsületért és jogért küzdtek; te rettenthetetlen belga nép, aki szembe mersz szállni a germán kolosszusnak és védet e. enük a nyugat Thermopyliaját; németek, akik küzdve küzdtek, hogy Kant eszméjét és városát megvédjék a kozák áradattól és mindenekelőtt ti fiatal francia társaim, akik évek óta megvalljátok nekem álmaitokat és akik a tűzbe indulva, magasztos bucsuszavakat hoztam intéztetek, ti, akikben a Forradalom hőseinek ága virágzik ki ismét, — ó, milyen drágák vagytok ti nekem, ti, akik meghalni mentek:

Ti kötelességeket teljesítitek. De vajjon, azt tessz-e mások is? Merjük hát megmondani az igazságot e fiatal emberek idősebbjeinek, erkölcsi vezetőiknek, a vélemény mestereinek, egyházi, vagy világi fejűeknek, az egyházaknak, a gondolkodóknak, a szocialista tribunoknak.

.... Ime, a nyugat három legnagyobb nemzete, a civilizáció őrei, — szívvel-lélekkel pusztítja önmagát.

Hát olyan erősen áll már a mi civilizációnk, hogy nem féltek megingatni pillérjeit? Hát nem láttátok, hogy, ha csak egyetlenegy oszlop is összeomlik, az egész épület rátok dől?

Nem kellene-e azon igyekeznetek, hogy a béke szellemében (hiszen ezt őszintén még nem is próbáltátok) megoldjátok azokat a kérdéseket, amelyek benneteket elválasztanak?

Európa elitje, nekünk két városunk van: földi hazánk és a másik: Isten városa. Adjuk oda az elsőnek testünket és hű szívünket. De azok közül, amiket szeretünk, semminek sincs joga ahhoz, hogy szellemünkön urfá legyen. A szellem a világosság. Kötelesség a szellemet a viharok felé emelni és elhajtani a fellegetek, amelyek a szellemet elcsőtítiteni akarják. Kötelesség felépíteni mentől magasabbra és mentől szélesebben, magasan az igazságtalanság és a nemzeti gyűlölet felé, annak a városnak bástyáját, amelyben az egész világ testvéri és szabad szellemei találkozhatnak.

Ma, tíz év után, amikor a lelki lövészárkok még mindig elválasztják egymástól a népeket, jóleső kötelesség Romain Rolland szózatára is gondolni...

Kik kerültek ujabbban a váradi állampolgárok listájára

A nagyváradi állampolgárok listájára legujabbban a következőket vették fel:

Szarvassor-utcai lakosok: Biri Ferenc 13, Czitter Lajos 27, Dávidovits József 25, Mocreni Samuél 17, Markovits Kálmán 17, Fazekas Péter 11, Asztalos Simonné 7, Duka Károlyné 21, Pataki Jakab 7, Eisenstein Jenő 7, Köhn Jenő 25, Allbut Adolf 21, Czinczár Pál 21, Szabó Dávid 21, Weisz Ignácz 19, Deutsch Illés 7, Herskovits Farkas 17, Rudolf

István 1, Izráel Lőrinc 15, Juhász Istvánné 21, Szabó Oávid 21, Bredeán Róza 7, Kovács Ilona 7, Halász Józsefné 21, Fülöp Márton 13, Halász Józsefné 21, Ungár Henrik 21, Groszman Aladár 15, Elek Samuél 7, Simon —brahám 1, Szalontai István 21, Goldféder Samuél 21, Weisz Mór 15, Altman Samuél 23, Friedman Salmi 19, Fischer Pepi 19, Adler József 13, Frank Vilmos 27, Schenker Mihály 21, Schwartz Ignáczné 27, Uhelszky

Szerda, 1924. szeptember 17.

APRÓ HIRDETÉSEK

HÁZASSÁG

32 éves zsidó vallású kereskedő be-
nősülne „Nőtlen” jelige Hegedüs bir-
lapiroda. 704

LAKÁS

1 vagy 2 különbejáratú szobát a Fer-
dinánd király (Rákóczi) uton, lehetőleg
földszinten, irodának keresünk. Cim:
Bartha László, Piata Mihail Viteazul
(Nagypiac) 11-c. 711

ALKALMAZÁS

BIHAR, Szilágy, Szatmár, Máramaros
megyékben jól bevezetett ügynök képvi-
seletet vállal. Cimet „Ügynök” jeligen
Hegedüs Hirlapirodában. 702

FŐZNI tudó mindenest keresek azon-
nali belépésre 3 tagú családhoz. Cim a
„Nagyvárad” kiadóhivatalában.

ÜGYES házvezetőnőt keresek vidékre
aki a háztartás minden ágában jártas.
Jelentkezni 22-én, hétfőn reggel 9-kor a
Hegedüs Hirlapirodában. 718

TANULÓK fizetéssel felvétetnek
Kertész divatúru üzletben, Rimanóczy-
utcán.

ÜGYES munkálányok azonnal felvé-
tetnek Fedol vegyészettél, Bányasor. 716

KERESEK perfekt német gyorsíró.
Cim a Hegedüs hirlapirodában. 726

RÖVIDARUS segéd és utazó felvé-
tetnek Blum Testvéreknél, Strada Ni-
colae Jorga (Zöldfa-utca). 727

ÜGYES kézilányok felvétetnek V.
Szatmári Eszter. H. Tapfer Olga kalap-
szalonjában, Strada Alexandri (Teleky-
utca) 32. szám. 728

NAGYOBB tanuló vagy kezdő ki-
szolgálónő azonnal felvétetik. Derby ci-
pőüzlet, Bazár épület. 729

INTELLIGENTES deutsches Frau-
lein sucht für Kindern gute Lohn, Ve-
zér, Piata Regina Maria (Bémer-tér) 1. 730

JÓL főző mindenest, kis családhoz
azonnalra felvétetik. Strada Cuza Voda
(Szacsavay-utca) 16. Blum. 724

INTELLIGENS leány 1-2 gyermek
mellé házikisasszonynak ajánlkozik, ki-
zárólag vidékre. Cim Hegedüs Hirlap-
irodában. 725

ADÁS-VÉTEL

1000 hektó boros hordó két hektótól-
hétig, azonnal tölthető képes eladó. Ér-
tekezni Berkes, Strada Gojdu (Beöthy
Ödön-utca) 29.

ELADÓ tüztöltő laktanya mellett 6
ház hely. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló
utca) magánház, 4 szoba, fürdőszoba
310. Kálvária-u. 4 szobás 220. Weisz Gi-
zi, Nyomda-utca 4. 626

TÖMEGCIKKET gyártó, Erdélyben
és Regátban már bevezetett vállalat
családi okból azonnal eladó. Cimet
„Existencia” jeligére a Hegedüs Hirlap-
irodába. 691

KOLOZSVARI utcai orth. templom-
ban egy férfi ülés első helyen örök áron
átadó. Értekezni 12-1-g. Klein Horia
(Báthory-utca) 16. 688

SÜRGŐSEN eladó házak. Három szo-
ba fürdőszoba magánház a Bunyitai-
ligetben, elfoglalható lakással, kedvező
árért. Négyszobás, fürdőszoba magán-
ház a Vlahuta (Szent János) utcán el-
foglalható lakással. Emeletes ház három-
szobás, fürdőszoba, elfoglalható lakás-
sal hatszázötvenezer leír. Feledi Sán-
dor ingatlan értékesítő irodája, Strada
I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 1. 714

PIANINOT, jó hangú, megvételre
keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 700

TELJESEN új férfi városi bunda el-
adó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rá-
kóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 713

MÓKUS sport kabát, divatos téli cos-
tümök eladók. Rimanóczy-utca 7. Ház-
mesternél. 720

FÉRFIKABAT belésnek, jó állapotban
levő szőrmét keresek. Cimet Hegedüs
Hirlapirodába kérek. 715

KÜLÖNFÉLÉK

GÉPAJOUROZÁST olcsón és jól ké-
szít Erbsteinnél, Strada Cuza Voda
(Szacsavay-utca) 28, vagy Sztaroveszky-
utca 11. szám. 126

Fehérnemű varrást

himzéssel, ajour és tüldi-
szítéssel vállak. Monog-
rammok és amblenek első
kivitelben, jutányos árban
készülnek 884

Str. Petru (Péter-u.) 1/b

Eladó 3 szobás magánház Calea
Victoriei (Kolozsvári-utca) kö-
zeleiben október 1-én elfoglal-
ható 260.000 lei. Toma Józsefné-
nél Nilgesztelepen, 3-6-ig Str.
Take Ionescu (Körös-utca) 21.

Két örökös ülés (1 női és 1 férfi)

a kolozsvári-uti
zsídótemplomban

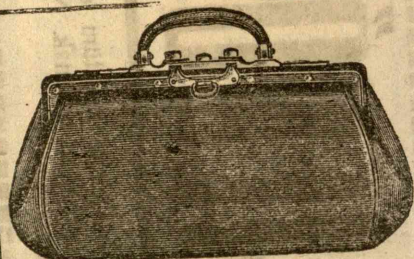
eladó. — Szaniszló-u. 60, Gyógyszerár

=====

x UJ KÖLCSÖNKÖNYVTÁR JEGY-
ZÉK megjelent, ára 10 lei. HEGEDÜS
HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA

=====

55

lej a valódi
Penkala íratónymóa Hegedüs Hirlapiroda
irodaberendezési osztályánálGYERMEK-KOCSIK
Szőke Miklós gyermekkosci
üzemébenStr. Vlahuta (Szt. János-u.) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

A legjobb kivite a bőr-, fieber- és vászonbőr-
dők, valamint berendezett kazetták és iskolatás-
kák detaliban isaphatók engross ák mellett
a Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyárban Cuza
Voda (Szacsavay-u.) 18. Javításokat is vállalunk.
Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyár
Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18.

Házak, szállók: Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezső-utca) magánház 4 par-
kettás, confortos lakás 600 ezer, ott má-
sik 900 ezer. I. C. Bratianu (Szaniszló)
utcán magánház 4 szoba, fürdőszoba
310, Kálvária-u. magánház 4 szobás la-
kás 210 ezer, Ferdinand király (Rákó-
czi) ut emeletes ház 1 millió 800 ezer.
Van a város minden utcáján beköltöz-
hető házaim 100 ezertől 5 millióig. Is-
tállókkal, nagy udvarral kevés befektet-
téssel szép kisebb-nagyobb szobák-
1800 négyszögöl, 2 szobás lakás 100 ezer
lejtől kezdődik. Vannak 1-2 szobás la-
kások, birtokcserek és eladások. Bize-
mányba bármit elfogadok. Weisz Gizi
közvetítő irodája, Nagyvárad, Nyomda-
u. 4. I. C. Bratianu (Szaniszló) u. sarok.

Sonnenfeld Adolf részv. társ.

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kérjen árajánlatot

C. F. R. vonalakon
45% fuvarkezdvezmény

Harántgyaluk (Shaping)
Fűrőgépek
Hydraulikus prések
Olaigyártó berendezések
Fogaskerék marások 1000X400mm-ig
Transmissiók, függőgyámok és csapágyak
Mindenfajta vas- és fémöntés

C. F. R. vonalakon
45% fuvarkezdvezmény

Kérjen árajánlatot

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság

Rákóczi-uti lakos: Barabás
Géza 16.

Közlekedési Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.